

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY eszéprohalmi főmunkatársa.

SZERKESZTŐSÉG BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

Mai számunk főbb közleményei: Veszélyeztetés: A végrehajtatlan ítélet. A válság.

A végrehajtatlan ítélet.

(b) — Itéljen a nemzet! — ez volt a jelszó, melyet a gróf Tisza István kormánya a múlt országgyűlés feloszlátása alkalmával és a feloszlátás indokál kiadott.

A nemzet ítélt. Az ítélet lesújtó volt azokra, kik Magyarországot továbbra is az osztrák érdekek szolgálatában akarták lenyűgözve tartani; ellenben felemelő volt a nemzeti előhaladás küzdő bajnokaira s magára a nemzetre nézve.

Hála és dicsőség nemzetünknek, hogy kellő pillanatban fel tudott emelkedni a helyzet magaslatára; fel tudta fogni, hogy nemcsak a házszabály-sértés dolgában kell ítéletet mondania, hanem azon életbevágó, évszázadokra kiható fontosságú nagy kérdésekben kell döntenie, amiknek a nemzetre nézve kedvező megoldását a házszabályok felforgatásával akarta lehetővé tenni a Bécsből sugalmazott kormányhatalom.

A nemzet ítélt: előttünk áll a tisztán, világosan, megfélebbizhetetlenül meghozott jogerős ítélet. Egyszer ennek az ítéletnek indokolása, annyiból áll, hogy a magyar nemzet élni akar s nem tűri tovább, hogy elevenen koporsóba gyűrűljék s a koporsó fedelére nem enged újabb meg újabb terheket halmozni, hogy annál biztosabban megfuszthatassék s egyre lehetetlenebbé tegyék az életrekelését.

Ez az ítélet, melyet oly elbizakodottan, oly fenhéjzva provokált a botor hatalom — még most sincs végrehajtva. Pedig mit ér a legszebb, legkedvezőbb ítélet is, ha az csak papíron van meghozva, de áldásos következményeit a gyakorlatban, a való életben nem élvezhetjük?

Azzal rágalmozdítják azokat, a kiknek e rágalom terjesztése érdekében áll,

a többséggel szövetkezett ellenzéki pártokat, hogy ezek nem akarják átvenni az ország kormányzását, dacára, hogy annak átadása fel volt nekik ajánlva.

S annak dacára, hogy ők átvenni vonakodnak, nem tűrik azt sem, hogy mások teljesítsék a kormányzás feltételül szükséges funkcióit. Ily módon a szövetkezett ellenzék be van vádolva a nép előtt s oly színben van feltüntetve, mintha egyéb célja sem volna a teljes és tökéletes anarchia előidézésénél.

Ezek a felülről terjesztett dajkamések nem alkalmasak a nemzet megtevésére, sem a hatalom tulajdonképpeni szándékainak s jövődöbeli tervének az elpalástolására.

A rideg valóság az, hogy a királyi hatalom teljesen ignorálja a nemzet ítéletét, melyet pedig ő maga idézett föl. Az országgyűlési többséget érvényesíteni nem engedi sem a törvényhozói, sem a végrehajtó hatalom terén.

A Háznak törvényen kívüli állapotban történt feloszlátásával a parlamenten teljesen kívül álló — ugynevezett átmeneti — kormány kinevezésével teltette magát törvényen és alkotmányon egyaránt; s a mi most Magyarországon történik: nem egyéb felülről jövő alkotmány-felforgatásnál, a törvény ellen felülről kezdett lázadásnál.

Azzal az ürügygel foglalták el helyeiket az inparlamentaris kormány tagjai, hogy ők csak ideiglenesen, csak átmenetileg és azért vállalkoztak a kormányzat vitelére, hogy helyeiket mielőbb átadhassák olyan kormánynak, mely a parlament tagjaiból alakulva, maga mögött találja a képviselőházi többség támogatását is.

Az a mód azonban, hogy a kormány-palczot ez a minisztérium elfoglalta s az azóta történt kormányzati tények azt bizonyítják, hogy ez a törvénytelen kormány nem tekintni megbízhatónak olyan nagyon ideiglenesnek, sőt minden lehető igyekezéssel megtenni arra nézve, hogy zavartalan kormányzása mentől hosszabbra nyúlhasson.

Hogy a képviselőházzal, sőt az egész országgyűléssel sem sokat törődik, az beigazolt tény.

A vármegyék és törvényhatósági városok bizalmatlansági szavazatai s a törvénytelen ségek elleni tiltakozások sincsenek valami nagy hatással az

ideiglenes kormányhatalomra. Nem feszélyezi egy cseppet sem az ügyvezető urakat a törvényhatóságok ellenállás kimondó határozatainak erkölcsi és politikai jelentősége: csak az érdeklői, hogy a régi rozsdás fringyával való ártatlan vagdalkozás valahogy az ő kormányzati zavartalan működésük elevevébe ne hasítson.

Csak befolyjanak a közjövődölmek, csak besorozhassák az önként jelentkező ujonczokat: ők a többivel nem nagyon törődnek. Az ő feladatuk a törvényesség némi mázával bevont kormányzat kihuzása addig, a míg a most még habozó legfelsőbb hatalom véleg elszánja magát a leplezetlen, nyílt abszolutizmusra. Valószínű, hogy ők akkor is a kormányon maradnak.

Ezért az „intő szózat” hangja olyan mélyen szelíd, habár végén el van csatantva a törvénytelen határozatok megsemmisítésével való fenyegetés; és sejtetni engedi a kapacitáló szellemű intelem, hogy ha a vármegyék és törvényhatósági városok nagyon messze találnak merészkedni az alkotmányosdi játékban a kormány vetésében: el lehetnek készülve a tömeges fel-függesztésekre s mindazon megtorló intézkedésekre, a mikkel a tetteges hatalomnak módjában van ezt az ellenállási próbálkozást meghusítani.

A szövetkezett ellenzéki pártok vezérlőbizottsága igen helyesen jár el, midőn ezzel az eljárással a nemzet ellenállás még hatályosabb erőki-fejtését fogja szembesítenni s a kormány „intő szózatát” — nek sőt a kormány „intő szózatát” — nek súlyát kellő értékére fogja leszállítani a kibocsátandó manifestumban.

A nemzeti akarat meghusítására törő s felülről jövő minden mesterkedést lehetetlennek kell tenni. Kötelessége az alkotmány megvédelmezésére szövetkezett pártoknak a nemzeti öntudat elbentartása, a népjogok kijátszását célzó nyílt és alattomos támadások visszaverése, törvénytelen ségük kimutatása, a merénylők leleplezése s az ellenállás erejének a nemzet ellen intézett támadás visszaveréséhez szükséges mértékben való fokozása.

A nemzet elálatására szánt hazugságokkal szembe állítjuk az igazság fégyverét; a fenyegetésekkel, a törvénytelen támadásokkal szemben rámutatunk törvényeinkre, melyeket labball tiporhat ugyan az erőszak, de amelyeket századokon át épségben

megőrzött és fentartott a magyarság jogtisztelő szelleme s alkotmányvédő bölcsesége.

A veszélyeztetett alkotmányt megfogjuk védelmezni az önkormányzati hatóságok erősen megroggalt bástyái mögül is, ha már vakmerő törvényességel kiszorította a bíróló hatalom a törvényhozás csarnokából a népképviselőket; azok a régi, korhadtt bástyafalak még mindig elég erősek ahhoz, hogy megoltalmazzák a törvény és igazság drága kincseit a vakmerő rablók körmeitől.

Szerencse, hogy még nem pusztultak el e védő sánczok, s a nemzeti védelem munkáját innen is sikerrel teljesíthetjük.

A nemzet ítélete megfélebbizhetetlen. Ezt az ítéletet végre kell hajtani, bármily nehezére essék is ama bizonyos idegenkedő és idegen hatalomnak.

A nemzet ítéletével szembehelyezkedni kockázatos dolog. Nem tanácsos fumiálni egy nemzet ítéletét. Mert félre lehet ugyan dobni egy szer, kétszer, talán többször is, de ez csak siettet, hogy minél hamarabb bekövetkezzen a feltartóztatatlanság, kérielhetetlen — utolsó ítélet.

Budapest, július 18.

Circenses. Azt írja gróf Tisza István, hogy a most folyó nemzeti küzdelem nem egyéb, mint jelszavakat hajhászó politikai circenses. Hogy a volt miniszterelnök ilyen kicsinylőleg és becsmérlőleg nyilatkozik nemzetünk legforróbb vágyairól: ezen nem csodálkozunk. Ez beillik az ő gondolkodásába, amely minden, amely kívül esik: lebecsül és lesajnál. De azt is írja, hogy körülöttünk zajlanak, forrognak a népek, míg mi jelszavakat ütögetünk egymáshoz. No, hát a körülöttünk levő zajlásból éppen elmentes konzekvenciát vonhatunk le magunk számára, amely meg kell, hogy erősítsen bennünket a „jelszavakban.” A mi zajlásunk is, éppen ugy, mint a körülöttünk levő, azt célozza, hogy sorsunk fölött önmagunk rendelkezessünk: önmagunk szabjuk meg azt az utat, a melyen haladni kívánunk; s hogy ne legyünk idegenek kezében községünk jatekter. Az ilyen célért való küzdelmet nem lehet cirikusznak és jelszavakkal való dobálózásnak nevezni. Ez az elképzelhető legréalább célért való küzdelem: ez az önfentartásért való küzdelem. Ezt csak egy ember nevezheti cirikusznak: — Tisza István.

A válság.

„Az intő-szózatnak nevezett körrendelet nem tartalmaz semmit, a mi a törvényhatóságokat jogi szempontból a törvényen alapuló és csupán törvényes eszközökkel érvényesítő passzív ellenállás teljes kifejtésében gátolhatná; de nem is bírhat erre a célra erkölcsi erővel, mert egy alkotmányellenes kormány nincs abban a helyzetben, hogy bárkit is alkotmányos kötelességei tekintetében intőleg utba igazíthasson.”

Ezt a passzust abból a „válaszból” vettük ki, a melyet a vezérbizottság az intő szózatra adott. Ebben a passzusban hűen és törvényesen ki van fejezve a nemzeti ellenállás gondolata. Becsületesebb és tisztább álláspontot el sem lehet képzelni.

Vagy nem kézenfekvő-e, hogy az alkotmányellenes és törvénytelen kormány nem adhat leczkét másnak az alkotmányosságból és a törvényességből? Még ha igaz lenne az alávaló gyanúsítás, hogy a törvényhatóságok nem ragaszkodnak szigorúan a törvény rendelkezéséhez: Fejérváryéknak még akkor sincs joguk mást a törvényességre emlékeztetni. A törvénytelen és alkotmányellenes kormányval szemben mindenfajta eszköz jogosult.

A nemzet azonban, híven ősi tradíciójához, csak a törvényes eszközöket ragadta meg. Törvényben biztosított jogát gyakorolja, a mikor meg nem szavazott ujonczot és meg nem szavazott adót ennek a kormánynak nem ad. Minden kormányval szemben élhet ezzel a jogaival, de a Fejérváry-kormányval szemben — a melynek léte és élete infamis támadás ezeréves alkotmányunk ellen — kötelessége élni ezzel a jogaival.

Élni is fog vele teljes erejével — akár inteni, akár fenyegetni fog ez a kormány. Egyiktől sem ijed meg senki.

Ha a kormány a tisztviselőknak akarná a boszuját kitölteni, ez a terve sem fog sikerülni. A többség védelmet ígér minden tisztviselőnek minden elszenvetett bántalomért és a küzdelem kivívása után a bátrak megjutalmazása el nem marad.

A mai események ezek:

Az Egyetértés tárczája

Klára menyasszony lesz.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. — Írta: Dr. Falk Zsigmond.

Gondterhes arccal ült együtt néhány családapa és arról tanakodott, hogy mikép lehetne legjobban gondoskodni a gyermekéről, hogyan lenne előnyösen biztosítható a leányok boldog féljébenetele. Az is baj, ha van pénz, mert hisz nem tudja az ember, nem-e csak a pénzért viszik a leányt; de az meg sokkal nagyobb baj, ha nincs pénz, mert bizony az élet manapság nagyon megrágott és a fiatal emberek szépekben megvénülnek, ha bevárnak, a míg annyi jövedelmük lesz, hogy rangjukhoz méltóan eltarthassák az asszonyt. A böles apák már-már kétségbeestek leányaik jövője miatt, amikor akadt közöttük egy biggadt gondolkozású, aki a dolgokat a maguk természetes rendje szerint megmagyarázó és az élettapasztalatok megmélyreható tanulmányai által logikusan fegyelmzett agyával segítségére sietett barátainak.

— Mit vitakoztok — ugymond — olyan dolgokról, amelyek megértését és ehhez képest helyes elvágást csakis az élet forogóságának megfigyeléséből, a gyakorlati példák szemlélete alapján tanulhatjuk meg. Hadd mondjam el, miként jartam el én az én aranyos, egyetlen Klára lányommal. Mind tetű csuffa ez a kedves ördögöcske minden अपी szorgosságomat és milyen jászai könnyedséggel vette le vállaimról azokat a súlyos gondokat, amelyek éveken át terhelték és amelyekben folyton jart az eszem: vajjon hogyan adjam férjhez a lányomat?

— Halljuk, halljuk — hangzott el a többi családapa szájáról a szó — neglás-kért:

suk, milyen felvilágosítást kapunk attól, aki köztünk a legöregebb és azonfelül a legokosabb is.

Es a böles megismította szakállát, teljes kényelemben helyezkedett karosszékében és miután bocsánatot kért társaitól, hogy a történet esetleges hosszúsága miatt a kártyajáték valamelyest késletne, imigyen kezdő mondogájt:

— Jó néhány esztendeje annak, hogy a lányomat férjhez adtam és pedig nagyon szerencsésen; de bezeg nekem nagyon kevés részem volt benne és az egyedüli érdemem csak az, hogy nem erőszakoltam Klárikám nyakába az általam választott keréket. Megadtam a természetnek a maga jogát és nem helyezkedtem a családapák ama nagyképi álláspontjára, hogy a fiatal leány nem tudja megítélni, hogy melyik férfiban láthatja szive boldogítóját és találhatja nyugodt jövőjének biztos gondozóját.

— Én bizony ma is és régente is azt vallottam, hogy a házassághoz első sorban a szívek kell hozzászólnia és mindössze annyit tettem, hogy a mennyiben az alkalom önként nem kínálkozott, hát én mesterességen uton provokáltam. Előbb ösztültem az anyjukommal, meghánytuk-vetettük a colgot és aztán, mint a kik feladatukat jól végezték, biztos körültekintés cselekedtünk.

— Nem tudom már, mely hivatalos eljárásban, megismerkedtem egy adótárossal. Csinos, szerény fiatal legényke volt, a ki szorgalmával megnyerte főnöke szeretetét. Megnyerte külseje, egy gondoltam, megtetszik majd a leánynomnak és ígyzekeztével majd csak lesz abból az évi ezerszáz koronából 4—5000 korona kereset is, amiből aztán vidéken fényesen megélhetnek. Meghittam és ő örömet eljött a házamba.

Viselkedése, figyelmes udvariassága megtetszett a feleségemnek és ugy látszott, hogy leánynomnak sem ellenszenves. Végtelen csodálkozásomra azonban mikor távozott, leánynom sirva borult a nyakamba és zokogva

— Apa, édes jó apa ne kényszerítsen ahhoz az emberhez. Nagyon derek fiu lehet, de nem tudom szeretni.

Alig tudtam megnyugtanni avval a kijelentéssel, hogy „hisz aranyos gyermekem, most volt itt először, nem is jellezte, hogy meg akarná kérni a kezdet, hogy beszélhesz ilyen ostobaságot.” És mikor három-négy nap múlva az adótáros megint beállított hozzám, leányom már feltűnő kedvetlenséggel fogadta és távozásra után keserves könnyullatását csak ugy tudtam megállítani, hogy biztosítottam a szive akaratának szabad érvényesíthetőségéről és hogy én sohasem fogom kényszeríteni oly férfira, akit ő szeretni nem tud és akivel így aztán boldog nem is lehetne.

Ebben az időben leányom már áttelepte a tizenhatszázadik évet és nagyon is közel járt a tizenkilencedikhez. Első sikertelen kísérletünk után megint összeültünk az anyjukommal és megállapítottuk, hogy baj van. A leányt nem vihettük sehova, mert arra kevés a pénzmag és így olyan zárkózott lesz, hogy ugyancsak nehezen fogunk boldogulni vele.

Elhatároztuk, hogy megpróbáljuk az ismerőseket gyakrabban megátogatni, hátha így kissé szabadabb szellemet hozunk a házhoz és ezzel a lány sorsát jobban sikerül biztosítani. Mert ösztinül szólva, annyira elszigeteltük magunkat, hogy bezeg nem kellett volna csodálkozunk azon, hogy az első lovag, a ki a csipkekorhoz közeledni merészkedett, a legcsufosabb kudarczezel volt kénytelen elvonulni.

Az anyjuk tehát elment Klárikával többször a rokonokhoz; és ismerősökhöz, azok pedig sürin keresték fel a mi körülünk. Vigan folyt a terefe és egy láttam nőmnek is, leányomnak is nagyon tetszett az új életmód. De sehogysem tetszett a zsebbemnek, a mely keservesen megsínylette a vendéglátást. Ez volt ugy szólván az egyetlen eredménye az új taktikának, a melylyel rövidesen végeznom kellett, hogy megmentssem családomat az adósságokba való elmerüléstől.

Akad ugyan újabb kéréseim, egy új vegy tanárember, a ki erősen udvarolt a feleségemnek, bizonyára mert hódolt annak a régi elvnek, hogy „nézd meg az anyját és vedd el a lányát”; de nekem alapos kifogásaim voltak ellene és nem szívesen vettem volna, ha leányom választása éppen ő reá esett volna. Éles eszü és elegáns megjelenésű fiatal ember volt, a ki bizonyonyal szépen boldogult a pályáján, melyre ambícióval és hivatottsággal lépett. Csak hogy nagy hibájának róttam fel, hogy már ötéves ember volt, bár első feleségével csak két évvel élt és utána gyermeke nem maradt, de aztán még nagyon is kedvelte a szesz, melynek a rendesenl nagyobb mértékben való élvezését a megfeszített szellemi munkával indokolta.

Ugy vettem észre, hogy leányom nem idegenkedik tőle és hogy tisztán idő kérdése, hogy ékesszóló bőbeszédűségével megnyerje a szívet. Így aztán nagy megnyugvással szolgált, amikor áthelyezték egy másik városba.

Rövidesen meg is szakadt közöttünk minden összeköttetés és leányom már alig emlegette a nevét, ami világos bizonyoságra volt annak, hogy szive nem hevült érte egy pillanattal sem. Valószínűleg csak puhatolni akarta a hangulatot, amikor azt írta nekem, hogy a vakációban megátogatni óhajta, mert ezt meglehetne volna minden bejelentés nélkül. Én azonban hamarosan felhagytam ezt az alkalmat és megírtam neki, hogy sajnálatomra épp abban az időben elutazunk. A gyengéd célzást el is értette, amikor tudomására jutott, hogy nem utazunk sehova és többé híret sem hallottuk.

Két sikertelen kísérlet után legjobbnak véltem mindent a véletlenre bízni, amint-hogy az emberi élet amugy sem egyéb a véletlenségek hosszú sorozatánál. Egy kaszinói estélyen történt aztán valami, amitől némi megalomlanság mutakozott leányom jövőjének kialakulása körül. A mamák

bent a táncteremben megvonultak egy sarokban és kritizálták a ruhákat. A leányok és a fiatal emberek vígan jarták a táncot. Mi öregek, családapák pedig szintén szárazon akartunk és felkerestük a kártyaszobát, ahol csoportokba oszolva ütötték a blattot.

Az én asztalomnál egy fiatal ember is résztvett a játékban, mert nem kedvelte a táncot és biggadt, sőt tán közönyöskén is mondható vérmérsékletének jobban megfelelt az öregek rendez mulatozása. A fiatal ember jó módban élt. A tulajdonát képező gyártelep egész éven át bőven el volt látva munkával és ő szinte irigylendő ambícióval iparkodott rendelőt a legnagyobb mértékben kielégíteni. Már jóval túl volt a harmincz és még nem volt házas. Mikor ez íránt faggatták, azt szokta felelni:

— Hiszen megmősülök én hamarosan, csak volna időm a lányos házhoz eljámi. Ha a kártyasztáznál reá került a sor, rendszerint odaállt a táncsterem ajtajába és nézte a könnyedén tovalejő párokat, a míg vissza nem hivat a játszma befejezésével. Egy ilyen alkalommal ismételt szólításunkra nem felelt és mikor már nagyon hangosok lettünk, kérte, hogy mi is jönnék ve egyútt gyönyörködni egy páratlan látványosságban. Épp a szüpecsárdást jarták és ő folyton egy leányra szegezte a szemét, a melyek annyira kidültek már, hogy tekintetükkel szinte magukhoz ragadták a táncosokat. Amint odaértünk, magából kikelve, egészen felhevülten ránk kiabált:

— Nézzek csak, nézzek azt a zsidó leányt, micsoda hevel, milyen szenvedélyvel rakja a szüpecsárdást. Beleteszi a lelkét a lábába és szikrákat szór a szeme a sziv heves dobbanásától. Így még nem láttam táncolni soha senkit.

Jobban szemügyre vettem a leányt és mosolyogva konstataáltam, hogy az bizony az én leányom, a kinek a tánc olyan szenvedélye, a melyből tán csak öreg napjaira fog kigyógyulni.

A vezérő-bizottság ülése.

A szövetség ellenek vezérő-bizottsága ma délután újra ülést tartott, a melyen gróf Andrassy Gyula, gróf Apponyi Albert és Polanyi Géza előterjesztették azt a nyilatkozatot, a mely a nemzethez intézendő manifesztum formájában a szövetség ellenek álláspontját tartalmazza a kormány-nak intó szózatával szemben.

Az értekezleten Kossuth Ferencz elő-költ, a jegyzőkönyvet Holló Lajos vezette. A vezérő-bizottság tagjai közül a mai érte-kezleten jelen voltak: gróf Bathyányi Ti-vadar, Eötvös Károly, Vázsonyi Vilmos, báró Bánffy Dezső, báró Kaas Ivor, Holló Lajos, gróf Andrassy Gyula, gróf Hadik János, Hock János, gróf Zichy Jenő és gróf Zichy Atadár. A bizottság tagjai közül a mai értekezletről távol maradtak: Barabás Béla, Ugron Gábor, Komjáthy Béla, gróf Apponyi Albert, Rakovszky István, Tóth János, Justh Gyula, Darányi Ignác, Thaly Kálmán, Güner Gyula, Szederkényi Nándor és Sághy Gyula.

A haromtagu albizottság még tegnap kezdte munkáját, amelyet ma délelött gróf Andrassy Gyulánál folytatott értekezleten fejeztek be. A manifesztum gerinczét Polanyi Gézának a múlt pénteki ülésén tett előterjesztése, valamint gróf Apponyi Al-bertrnek komáromi beszédében foglalt kijelentései képezik, de a megszerkesztésbe lenyegesen befolyt gróf Andrassy Gyula is.

Az albizottság javaslatát Polanyi Géza terjesztette a vezérő-bizottság elé, amely azt némi stiláris javításokkal rövid tanács-közés után elfogadta. A manifesztum egész terjedelmében így szól:

Nyilatkozat az intézőszózatra.

A miniszterelnök ur a törvényhatóságokhoz „intó szózat”-nak elnevezett köriratot intézett abból a célból, hogy őket a folyó évi június hó 21-én hozott képviselőházi határozattal szemben a passzív ellentállás szervezésétől elriasztva. Kilitásba helyezi az idevonatkozó törvényhatósági határozat megsemmisítését, mert a miniszteri okoskodást követve, ezek volnának azok a határozatok, a melyek a fennálló törvényeket sértik és kikerülhetetlenül a rend felbontására vezetnek.

Midőn a vezérő-bizottság a többségi párok által rá ruházott feladat szerint ezzel a miniszterelnöki körirattal szemben állást foglal, nem mehet túl azokon a határokon, a melyeket maga a képviselőház előbb idézett határozatában megtartott. Ez a határozat arra szorítkozik, hogy alkotmányos alapelveket és törvényeket ajánl a törvényhatóságok figyelmébe anélkül, hogy ez alapelvek alkalmazásának módjára nevez utasítást adna. Ugyanebben a körben akar megmaradni a vezérő-bizottság is, midőn ama miniszterelnöki körirat téves állításával szemben a való tényállásnak megállapítását tartja kötelességének.

Az alkotmányellenes kormány.

A körirat alapelvei abban áll, hogy a jelenlegi kormányt törvényesnek és alkotmányosnak tartja, bár — a körirat szavai szerint — „parlament többségre nem támaszkodik”. Ebben a tételben alkotmányunk forradalmi természetű fellöngatása foglalattik. A Fejerváry-kormány kinevezésének tenye önmagában véve törvényes volt; de már az a jelző, melyet ez a kormány a miniszterelnökhöz kinevezéssel egyidejűleg intézett királyi kéziratban magának tu-

ajlódnított, ellenkezett alkotmányunkkal; a kormánynak hivatalban maradása pedig, a képviselőház bizalmatlansági szavazata után, nyílt dacozalás az 1848. III. törvénykönyvben lefektetett alkotmányos alapelvekkel. Midőn ugyanis a törvény ki-mondja, hogy a király a végrehajtó hatal-mat csak felelős minisztérium útján gyakorolhatja, törvénybe iktatja a „felelősség” fogalmát, mint a törvényes és alkotmányos kormányzás föltételét, mely fogalom magá-ban foglalja a politikai felelősséget épp úgy, mint a jogit.

A kormány felelőssége.

A politikai felelősség pedig azt jelenti, hogy a kormánynak birtnia kell kormányzati ténykedésére nézve a nemzeti képviselő-többségnek helyeslését, fenállásra nézve e többség bizalmát. Kormány, amely már ke-ltekezésekor kijelenti, hogy erre nem te-rekszik, ettől függetlenül akar kormányozni, már ezzel is alkotmányellenes alapra áll, ha pedig, a mint a Fejerváry-kormány tette, a képviselőház bizalmatlansági szava-zata után is kormányon marad, sőt nyíltan jelenti, hogy ez a bizalmatlansági szavazat állását nem érinti, kifejezetten szembe-száll az 1848. III. t.-cikkkel. Ez a kormá-ny tehát sem nem törvényes, sem nem alkotmányos; a meghajlás előtte olyan precedens volna, amely alkotmányos sza-badságunk lezényesebb bízto-itékát, a kormá-ny politikai felelősségének tör-vénybe iktatott elvét, sarkából kifor-gatná. Az ilyen kormányzat minden törvényes eszközzel lehetetlen tenni szent kötelessége mindenkinek, mert a törvényes ellentállással összekötött tagadhatatlan bujók és vesző-lyek eüörpünek nemzeti létalapjukat azon megingatásával szemben, a mely beállana, ha sikerülhetne némi alkot-mányossági és törvényességi látszattal az alkotmány lényegét, a nemzeti aka-ratnak békés és törvényes érvényesül-ését kizárni.

Téves kiinduló pont.

Téves tehát a körirat kiinduló pontja, midőn a Fejerváry-kormányt törvényesnek és alkotmányosnak állítja és ez az alapvetés adja meg mindazok jelentőségének mértékét, a miket a körrendelet a kormányzat folytonosságának szükségéről és a köztérhervé-lési kötelességről, valamint a törvény-hatóságok és tisztviselők hivatasáról el-mond.

Kormányra igenis mindig szükség van, mert az állami gépezet meg nem állhat; de ebből nem következik az alkotmányel-lenese kormányzásnak jogosultsága, mely csak külsőleg gépiesen, esetleg erőszakos-an biztosíthatja a közrend fennmaradását, annak jogi és erkölcsi alapait pedig megingatja és így összeomlást előkészt, hanem az következik ebből az igazságból, hogy az alkotmányos kormányzás folytonossá-gában nem szabad megszakításnak be-állani.

A koalíció nem adja föl elvét.

A most bekövetkezett megszakítást a miniszterelnök a mostani többségre igyekszik a felelősséget hátrítani, mely szerinte sem kormányra nem vállalkozik, sem más kormá-nyt nem akar megterüti. De ez az állí-tás a tényekkel ellentétes. A parlamenti többség attól a pillanattól kezdve, amelynben a nemzet bizalma áll az azzá lett, kész volt és ma is kész a kormány elvállalására; céljából elejtse annak a programnak egy lényeges részét, a melyben a vá-lasztásoknál megnyilvánult nemzeti aka-rat nyer kifejezést és pedig épp az a rész, a melyre nézve a nemzeti akarat talán a legöntudatosabban jutott megállapodottságra, amint azt minden il-letékes tényező tudja, és csakis ezért nem

EGYETERTÉS

kielérik meg a válság megoldását a másik alkotmányos úton, t. i. új választások eiről-élése által. A miniszter vádja tehát a válo-ságban csak annyit jelent, hogy a többség nem akart és nem akar a nemzetit nyert mandátum elárulásával és nemzeti akarat kijátszásával kormányt vállalni, ez a szemrehányás pedig alkotmányos lelkiismeretünk nyugodtan elviseli. Sokkal jobosa-b-berünk nyugodtan elviseli. Sokkal jobosa-b-berünk nyugodtan elviseli. Sokkal jobosa-b-berünk nyugodtan elviseli. Sokkal jobosa-b-berünk nyugodtan elviseli.

A nemzet megdöbbenéssel tapasztalta, hogy magyar emberek ilyenre képesek voltak. Az a szépítgetés, hogy ezt csak a többségi kormány előkészítése végett cselekedték, még jobban domborítja ki vállalkozásuk alkotmányellenes jellegét. Mert példátlan eset az alkotmányos nemzetek történetében olyan kormány alakulása, mely kormányzati programmal valja azt a törekvést, hogy a parlamenti többséget bizonyos, felülről eléje szabott program alapján kormányalakításra reábirja.

A passzív rezisztencia magyarázata.

Hasonló elbírálás alá esik a miniszteri köriratrak az a kijelentése, mely szerint „a haza közterheinek viselése nemcsak törvé-nyes, hanem egyuttal hazafias kötelesség is; az önként fizetett adók és előálló utjo-czok a hazafias kötelesség meg érzésének következményei. Hogy a kötelesség teljesít-ésén éppen az ország hatósága és tisztviselői nehezezték, az erkölcsi kötelesség s nemzetünk történelmi jellemével össze nem fér.”

Ebben az állításban kétségtelen igazság az, ami a köztérhervélés kötelességéről mondatik s mi is ezzel egyetértőleg hangoztatjuk, hogy egyetlen honpolgár se adja oda magát annak a tévhitnek, mintha most esedékes adózási vagy katonaszkoldási kötelessége alól föl volna mentve, mintha azt nem kellene teljesítenie, mielőtt az alkotmányos rend helyreállott. De a köztérhervélés törvényes és hazafias kötelessége nemcsak ki-vánja, hanem egyenesen kizárja azt, hogy ezek a teljesítések olyan kormányok bo-cszáttassanak rendelkezésre, amely azok át-vété-ére és felhasználására törvényes fel-hatalmazással nem bír, azt nem is kereste és ezzel bevallotta, hogy saját tudomása szerint is ilyen felhatalmazást el nem nyer-hetne. Önkéntes adófizetés és ujoncelállítás egy olyan kormány rendelkezésére, a mely kormány a törvényhozás akaratára ellenére akar azokkal rendelkezni, nem gyöngéd kötelességérzetnek, hanem laza alkot-mányos lelkiismeretnek jele.

Azok a köztisztviselők tehát, a kik az alkotmányellenes kormányzat llynművi támogatóisál közvetítésüket megmentadják és azok a törvényhatóságok, a melyek tisztvi-selőiket ily irányban utasítják, nem követ-nek el sem törvénytelenséget, sem er-kölcsi lehetlenséget, sem olyasmit, a mi nemzetünk történelmi jellemével össze nem fér” — hanem ellenke-zőleg: utját állják a közjavadalmak illetékelten — tehát törvénytelen — felhasználásának és hiven alkalmazkod-nak nemzetünk alkotmányos életének, különösen pedig a törvényhatóságoknak legszembetűnőbb hagyományához, saját tör-vényes kötelességük legszigorubb feltö-gyásához.

A kormány tehetetlen.

Ha pedig a kormány ezeket a határozatokkal megsemmisítette, törvénytelenül és joghatály nélkül járna el. És pedig elő-zőr azért, mert a törvényhatóságokkal szemben olyan jogokat akarva gyakorolni, amelyeket a törvény alkotmányos, a képviselőház ellenőrzése alatt működő kormányra ruház, holott ez a kormány nem alkot-mányos és a képviselőház ellenőrzését magától kifejezetten elhárítja. Másodsor pedig azért, mert a törvényhatóságok e ha-tározatai nem új jogot akarnak megállapí-tani, hanem csak a fennálló törvények szigorú alkalmazására hívják fel tiszt-viselőket, mely törvények feletle állanak a miniszteri megsemmisítésnek és külön megyei határozat nélkül is kötelezik a tiszt-viselőket. A kilitásba helyezett megrendsza-bályozással tehát csak az alkotmányellenes kormányzás szándékában való megrogzottsá-got árulják el, de jogi hatálylyal nem bírnának.

Az „intó szózat”-nak nevezett körrendelet tehát nem tartalmaz semmit, ami a tör-vényhatóságokat jogi szempontból a törvényen alapuló és csupán törvényes eszközökkel érvényesítő passzív ellentállás teljes kifejtésében gátolhatná; de nem is bírhat erre a czelra erkölcsi erővel, mert egy alkotmányellenes kormány nincs abban a helyzetben, hogy bárkit is alkotmányos kötelességei tekintetében intóleg utbaigazíthasson. Összes ereje ez intó szózatnak azokban a körökben rejlik, amelyeket a kormánynak bár jogtalan cse-lekvése egyes tisztviselőknél tényleg mégis okozhat.

A tisztviselők védelme.

De e tekintetben csak utalhatunk a június huszonegyedikén hozott képviselőházi hatá-rozat azon pontjára, amely szerint a képviselőház az alkotmányos rend helyreállítása után első kötelességének fogja tekinteni azoknak a károsodásoknak orvoslását, amelyek a nemzet és egyesek a kü-delem ideje alatt netán szenvedni fognak. Hogy pedig a nemzetnek ehhez éppugy, mint az alkotmányellenes kormányzat és a kormányzat minden elősegítői felelőssége-revadásához van ereje, amint van joga és akarata, azt senki kétségbe nem von-hatja. De az időközi szenvedések enyhíté-séről is részben már gondoskodtak, részint meg gondoskodhatnak a törvényhatóságok.

A nemzet hájlája fogja kísérni mindazo-ka-t, akik e súlyos időben a nemzet tör-vényes és alkotmányos ellentállását tö-meghatják.

Súlyos szenvedéseket, esetleg anyagi vesz-teéseket talán nem fogunk elkerülni, de ezek helyrehozható bajok. Helyrehozhatatlan volna azonban a nemzetnek erkölcsi vese-sége, a melyet szenvedne, ha az önkény-uralom tenyegedése előtt jogai megvé-désében meghátrálna. A szenvedések is annál rövidebb ideig fognak reánk nehe-zedni és annál kisebb merveket fognak öl-tetni, minél elszántabb a nemzet törvé-nyes védekezése.

Ezután a vezérő-bizottság áttért a további küzdelem, a passzív rezisztencia egyöntetű vezetésének és végrehajtatásának tárgya-lására.

Kossuth Ferencz elnök felkérte azt az albizottságot, amelyet a tegnapi ülésen küldtek ki a további küzdelem egységes megállapítása végett, hogy javaslatát mielőbb terjessze elő.

Polanyi Géza hosszabb felszólalásban megismételte pénteken tett előterjesztését, a melyben különösen a törvényhatósági tisztviselők helyzetének és a magyar állam kölcsöneinek kérdéséről emlékeztet meg be-hatónan.

Ezzel kapcsolatban eszméket vetettek fel gróf Andrassy Gyula, báró Bánffy Dezső, gróf Hadik János, Eötvös Károly Vázso-ny Vilmós és mások.

Előterjesztéseiket részletes megvitatás cél-jából az albizottsághoz utasították.

Ezután Kossuth Ferencz elnök az ülést azzal a megjegyzéssel zárta be, hogy a mint az albizottság előterjesztésével elkész-ült, a vezérő-bizottságot újabb ülésre hívja össze.

A nemzeti küzdelem szervezése.

Az a hatos albizottság, a melyet tegnap küldött ki a vezérő-bizottság a nemzeti küz-delem egyöntetűségének megállapítására, ma este a vezérő-bizottság ülése után megalak-ult. Elnökek Güner Gyulát választotta meg és elhatározta, hogy első érdemleges gyűlését a jövő héten tartja meg, hogy ad-ig a bizottság tagjainak alkalmuk legyen javaslaikat kidolgozni. Az előterjesztés vég-leges megállapítása előreláthatólag több ülést fog igénybe venni és így a vezérő-bi-zottság két héten belül aligha fog ülést tartani.

A pártértekezletek megtartása.

A vezérő-bizottság ma délutáni ülése után a függetlenségi párt elnöki szobájában ta-nácskozássra ültek össze Kossuth Ferencz, gróf Andrassy Gyula, báró Bánffy Dezső és gróf Zichy Atadár.

Mint értesülünk, a tanácskozásnak az volt a tárgya, hogy mikorra hívják össze a pártok értekezleteit.

A tisztviselők kértalanítása.

A vezérő-bizottság mai ülésének egyik főbb tárgyát az a kérdés képezte, hogy az alkot-mány védelmében anyagi kárt szenvedő tisztviselőket miképpen kértalanítsák. Ezért küldtek ki bizottságot, a küzdelem egyöntetűségének megállapítására.

A passzív rezisztencia módozatait termé-zetesen nem lehet minden törvényhatóságra alkalmazni, mivelhogy minden helyen mások a viszonyok. A bizottság illetékesen három esetet ajánlott az albizottság figyelmébe: 1. A hol vannak vármegyei alapok, ott abból fedezik a tisztviselők kértalanításának költségeit. 2. A hol nincsen megyei alap, de a pótd-adó síncsen kimerítve, ott pótdadó útján se-gítenek a tisztviselőket. 3. Végül a hol se egyik, se másik mód nem alkalmazható, ott a nemzeti társadalom bőkezűségére appellálnak.

Bécs türelmetlen.

Bécsben nem értik, hogy Fejerváry még mindig nem határozta el magát az „eré-lyes” föllépésre.

A miniszterelnök, ugyanis, megígérte, hogy a komolyabb ellentállást kifejtő tisztviselők rövid uton fog elbánni. Nos, a tisztvi-selők valamenyen teljesítik törvényes köte-lenségeiket, de azért az „erélyes” rend-szabályoknak még híruk-hamvuk sincs.

Ezért türelmetlenkednek Bécsben és nem értik Fejerváry magatartását. Holott ez a magatartás nagyon is érhető. Fejerváry nem tehet semmit, mert a nemzeti ellentállással szemben tehetetlen minden em-beri erő.

A katonai behívók.

Megirtuk, hogy némely törvényhatóság még a fegyvergyakorlatra szóló behívókat sem akarja kézbesíteni. Ez a körülmény igen megdöbbenetle a kormányt, mert erre egyáltalában nem volt felkészülve. Állítólag a kormány a szóban forgó törvényhatóságok ellen valamilyen in-tézkedést kíván tenni.

Bánffy bécsi utja.

Megirtuk, hogy Bánffy Dezső a vasárnap-ot Bécsben töltötte. Ehhez a bécsi uthoz mindenféle kombiná-cziókat fűztek, a melyeket most egy bécsi újság megcázolt. Báró Bánffy — a bécsi lap szerint — kijelentette, hogy bécsi utazása semmiféle politikai akcióval összefüggésben nincsen; Bánffy külföldben

is a vezérő-bizottság, utolsó ülésében oly határozottan kijelentette csatlako-zását a radikális fölgöngyökhöz, hogy a kétszínűség vádjának még árnyéka sem férhet hozzá.

Justh Gyula sürgönye.

Közöltük azt a nyilatkozatot, a melyet gróf Zichy Jenő a vezér-bizottság múlt heti ülésén tett. Zichyt nyilatkozatáért mindenfelől üdvözlötk. Most Justh Gyula Karisbadból jntézte hozzá a kö-vetkező sürgönyt: Gratulálók lelkeimből beszéledhez Justh Gyula.

Kilépés a szabadelvü pártból.

A szabadelvü párt lassankétt elfogy. Rendre ott hagyják hajdan erős oszlopát. Még a főispánok is sietnek megszaadulni a kellemetlen kötelekettől. Ma Lits Gyula, honmegyei főispán je-lentette be Podmaniczky Frigyesnek, hogy kilép a szabadelvü pártból.

Ima a kibontakozásért.

Majláth Gusztáv gyulafehérvári püspök most Csik-Somlyón tartózkodik. Innen írta papjánhoz ezt a levelet: Tiszteendő Testvéreim! Midőn a Bold. szent Szűz és ősi bucusjáró helyen legkigyakorlatokat tartunk, hogy Isten kegyelmében megújulva, annál buzgóbban tejesíthessük a gondjainkra bízott halhatatlan lelkekkel szemben kötelességeinket, szívünk szorongásával gondolunk szent István országának, édes magyar hazánkunk jövőm sorsára. Mert lehetetlen, hogy az immár hosszú időn át tartó törvényen kívüli állapot, az abból folyó erkölcsi és anyagi romlás, fejtelenség és pangás, a király felkent személye iránt növekvő bizalmatlanság, a tekintélynek megvetése, az ipari és földmunkákkal foglalkozóknak folyton terjedő elégtelensége és a lelketlen izgatók által szított szenvedélyek édes hazánk létalaplját, kulturális fejlődését, gazdasági gyarapodását, pol-gárainak békés együttműködését és királybűségét erős rázkódatsáknak ki ne tegyék.

Azért imádkozunk szívünk mályból, Istenbe vetett hittel és égi Patrónánk iránt bizalommal — mind e bajoknak megszűnéséért.

Imádkoztok ti is tiszteendő testvéreim a nép pel együtt állhatatosan mindaddig, amíg e vál-ságos állapot megszűnik édes hazánk jólétéért, a király és nemzet közötti teljes egyetértésért, a törvényen kívüli állapot megszűnéséért a vasárnap délelőtti istentiszteletvégén 3 Miatyankót és Üdvözlégyet — h. e. Esterházy Pal nádorunk ismeretes befejező imádságával. Az imádság után pedig a nép énekelje a régi „Boldog Asszony Anyánk, Régi nagy Patrónánk! kezdetű éneket.

Tisza István nyilatkozata.

Negyedik ciklét írta meg ma gróf Tisza István. Hosszadalmasan fejtegeti a nemzet és a dinasztia közötti lévő törté-nelmi viszonyt. A ciklik befejező része így szól:

A XIX. század forrongó szellemi világa tür-hetelenné teszi a helyzetet. Felámad az új, a jobb élet, a haladás, az érvényesítés iránti vágy a nemzetben. Ez végső erőfeszítésre készteti a régi, abszolutistikus udvari politikát. A sza-badságharc leverelik, de a vérző magyar nem-zet győzhetatlan seb a győzelem elbizakodottsá-gában proklamál nagy Ausztria testén. Keserű tapasztalatok igazolják, hogy a helypört, vérig el-keserített, katonai erővel megszállott Magyar-or-zság állandó veszedelme a trónnak és ngyha-talmi állásnak s megérik a helyzet a nemzet és dinasztia évszázados problémájának megoldása, az ellentétek eltüntetése, a közös czélok felis-merése, egy jobb és szebb korszak életrehívása számára.

Deák és Andrassy vezetik életének e forduló-pontján a nemzetet. Mintha csak a gondviselés újmutatása volna, hogy a corpus juris legesabb, legtisztább, legszelebb látkörü interpretátora mellé álljon azon férfiú, kinek szeme a világo-politika nagy szempontjait öleli fel, ki látja ezek hatását a nemzetre, érti a nemzet szerepét, hiva-tását ezekkel szemben és egész valójában állí-tja, hogy a nemzetnek, ha élni akar, ezekben be kell illeszkednie s ezekre irányító befolyást kell gyakorolnia. E két férfiú együtt képviseli a nemzet elött álló hettös feladatot: megvédeni, kipi-teni a nemzeti alkotmányt, biztosítani a nemzet örendelkezési jogát, szabadrá lenni a lét az építő nemzeti politika számára egyfóly, másfél pedig biztosítani a monarchia nagyhatalmi állá-sát, új, az eddiginél tisztultabb, trón és nemzet érdekében üdvösebb czelekat tüzni ki a nagy-hatalmi politika számára s bizosítani arra a nemzet alkotmányos befolyását.

De e nagy férfiak soha célt nem értek volna, ha tanácsaikkal nem oty uralkodó elé járulhat-ának volna, kinek atyai szíve vértett a nemzet és trón közötti ellentétek miatt s kit bölcsesége és akaratereje képsé telt ez új korszak meg-valósítására.

E három nagy és böcs férfiú hozta létre a 67-iki kiegyezést, mely korszakot alkot nemcsak a magyar nemzet életében, de a dinasztia poli-tikájában is.

A nemzeti ellentállás.

A nemzeti ellentállás szervezéséről szóló tudósításaink ezek: Czegléd.

Czegléd város tanácsa legutóbbi ülésén a közgyűlésnek hozott hazafias határozatát azzal toldotta meg, hogy az adóhivatal által kiállított fizetési meghagyások kézbesít-ését megtagadta mindaddig, míg az ex-lax meg nem szűnik.

Bernát intéz kar-tóbbek ké-Mi, ügy-Megesküdt-tartanunk. Az ügy-legfüggetle-nagy emlé-hütlensékre-rencz, Sze-nyeg nevé-nemzet elő-Ki kell-küzelemb-Mi, ügy-alkajában-igazságos-tás az álla-A törvé-jövdelmek-határozata-künk is ne-münk föl-Aki 1683-legalább a-ne juttass-hez. Ha e-mindenki-selőház til-Vajjon u-ha a fizete-A »regn-deknek tör-nemcsak gáltatás ak-ügy megü-Indítvány-Az ügy-ken ne re-helyezték-Törvénye-Ha pedig-ügy a náti-bíróságok.

Pestmeg-elhatáro-lnak a vá-rfizetett ak-megye tör-közigyűlé-szoltás je-hozta: A közt-fogyasztás-fizettetnek-Elvárja-sáv a kö-közönségg-ten az ors-adók jeli-bocsátia a-lehetőleg-jogfenntar-pénzüntéze-törvény H-A jegyző—minder-vandó —terjeszteni-adsók elhel-elvárjuk”-nek garan-tálásán-ülődözése-lezésülök-adnak be-geik köik-tással lá-jegyzőt.

Kossuth-rencz, a re-holnap reg-füldöbe ut-állítása érn-dáni, de-fogja a sz-függetlene-A ráczke-koztakot ve-A ráczke-több főváro-kezik meg-e. Ez újságl-jelenteni, h-Barta Feren-kevei képví-megegyezés-reltem voln-részéről: a-teljesen légt-lés, mintia-Misoga Sám-át karterítés-Ferencnek-jelöléségtől-Budapest.

Utólag ér-tásra vonat-gyarázták é-vád lappang-tisztelességt-kötelességt-semamiféte-Ferencz ur-lépet volna

Becsapott pincézér. Furfangos család... Bocsapott pincézér. Furfangos család ügyében folytat mostanában nyomozást a budapesti rendőrség.

Kérem, Fori, küldjön nekem ez emberrel 800 koronát... Kérem, Fori, küldjön nekem ez emberrel 800 koronát Sürgős szükségem van az összegre.

A főpincézér szó nélkül átadta a pénzt és a lakarekpenzt... A főpincézér szó nélkül átadta a pénzt és a lakarekpenzt (költségek) könyvet a hordárnak.

Micsoda 800 koronára? — kérdezte meglepődve az ügyvéd. — Micsoda 800 koronára? — kérdezte meglepődve az ügyvéd.

A főpincézér előadta a levelet és a lakarekpenzt... A főpincézér előadta a levelet és a lakarekpenzt (költségek) könyvet a hordárnak, aki meglepődve látta, hogy a nevére szólt könyvből június elsei dátummal 10 korona, majd, június 8-iki dátummal 903 korona van betétként följegyezve.

Az őri títok. Nagy feltűnést keltett a napokban Brunchis Antóniának... Az őri títok. Nagy feltűnést keltett a napokban Brunchis Antóniának, a párisi előkelő társaság egyik fiatal közkedve milliomos tagjának megőrülése.

Kedves fiam! Teljesen szabad kezet engedek neked... Kedves fiam! Teljesen szabad kezet engedek neked, hogy életpályádat magad válassz meg.

A 24 éves fiatal ember, kit gyermekkorától igen szigorú módon neveltek... A 24 éves fiatal ember, kit gyermekkorától igen szigorú módon neveltek és a család hírnevét megőrizni akarta.

Szivesen elutasom, de nekem ötven ezer frankra van szükségem... Szivesen elutasom, de nekem ötven ezer frankra van szükségem, üzent vissza a fiu.

Egy óra múlva elhozták neki a pénzt... Egy óra múlva elhozták neki a pénzt és a fiatal Brunchis hazatért. Ettől fogva minden évben egyszer kiutazott apjához.

Ezt a titkot sohasem fogod megtudni... Ezt a titkot sohasem fogod megtudni, mert apád engem megesketett arra, hogy sohasem árulom el neked.

Ezt a titkot sohasem fogod megtudni... Ezt a titkot sohasem fogod megtudni, mert apád engem megesketett arra, hogy sohasem árulom el neked.

Óreg, beteges asszony vagyok már, nem menj vissza Párisba... Óreg, beteges asszony vagyok már, nem menj vissza Párisba, maradj itt velem.

Elásott kincses láda. A külsősorokáron... Elásott kincses láda. A külsősorokáron (kincses láda) megtalálták a kincses láda tartalmát.

Összegett gyermekek. Súlyos szerencsétlenség történt ma délután Beck Márton autómobil-kereskedőnek... Összegett gyermekek. Súlyos szerencsétlenség történt ma délután Beck Márton autómobil-kereskedőnek.

A nyaralóhelyek telefontelviszorgatója... A nyaralóhelyek telefontelviszorgatója. A kereskedelemügyi miniszterrel tekintettel a nyaralók közönségére.

A tartalékos gyermekek. Leitmericz közlelésében egy csehországi kis faluból gyertyagyárlatra hívták John Gyula napszámost... A tartalékos gyermekek. Leitmericz közlelésében egy csehországi kis faluból gyertyagyárlatra hívták John Gyula napszámost.

A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése.

A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése.

A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése.

A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése.

A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése.

A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése. A katonák megmentése.

A Rajcezfürdő igazgatósága állami és magánintézményeknek... A Rajcezfürdő igazgatósága állami és magánintézményeknek, illetve alkalmazottaknak.

Rendőri hírek. Écutant szabalegény. Lassó Rudolf husz éves szabalegény az északra Tompa-utca 28 sz. alatt... Rendőri hírek. Écutant szabalegény. Lassó Rudolf husz éves szabalegény.

A tudós maecája. Arany János a remek költeményben van egy kis hibája... A tudós maecája. Arany János a remek költeményben van egy kis hibája.

A farfadet áldozatainak temetése. Biserta, júli. 18. Ma szentelték be nagy ünneppésséggel a sidi-árd-gallai arzenálban... A farfadet áldozatainak temetése. Biserta, júli. 18. Ma szentelték be nagy ünneppésséggel.

A bolgár bandák. Konstantinápoly, júli. 18. Velmevozinél, Kozzerótl délre, nyolcvan kilométernyire... A bolgár bandák. Konstantinápoly, júli. 18. Velmevozinél, Kozzerótl délre.

Hazafi Veray János meghalt. Sokan talán mosolyogva olvassák ezt a hírt... Hazafi Veray János meghalt. Sokan talán mosolyogva olvassák ezt a hírt.

Sztrájkoló hídpitők. Kisjenő, júli. 18. Az épülő állami vashidnál az ács- és földmunkások a napszám leszállítása miatt sztrájkolnak... Sztrájkoló hídpitők. Kisjenő, júli. 18. Az épülő állami vashidnál az ács- és földmunkások.

Közgazdasági táviratok. Fiume, júli. 18. A Gragiside angol gőzös San-Pedro argentinai kikötőből 4000 tonna La-Plata tengerrel ideérkezett... Közgazdasági táviratok. Fiume, júli. 18. A Gragiside angol gőzös San-Pedro argentinai kikötőből.

Chicago. Zárlet. Buza július-ra 85-12 85,50 szept-re 83,25 82,39 Tengeri júli-ra 57- 56,75... Chicago. Zárlet. Buza július-ra 85-12 85,50 szept-re 83,25 82,39 Tengeri júli-ra 57- 56,75.

Szinház és Irodalom. Smolen Tóni. A budai szinkör pénteki üdonságának szenációjában békés fordulat történt... Szinház és Irodalom. Smolen Tóni. A budai szinkör pénteki üdonságának szenációjában békés fordulat történt.

Szinház és Irodalom. Smolen Tóni. A budai szinkör pénteki üdonságának szenációjában békés fordulat történt... Szinház és Irodalom. Smolen Tóni. A budai szinkör pénteki üdonságának szenációjában békés fordulat történt.

Szinház és Irodalom. Smolen Tóni. A budai szinkör pénteki üdonságának szenációjában békés fordulat történt... Szinház és Irodalom. Smolen Tóni. A budai szinkör pénteki üdonságának szenációjában békés fordulat történt.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el... A hol az Angyán tanár osztályának 41 számu körtermében helyezték el. Az öreg népköltő itt fektült már június 19-ike óta, s tudójához helyen vesegyuladást jart, a mely dr. Steiner és dr. Illés alorvosok gondos kezelése daczára délután 2 órakor kioltotta életét.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet... darabnak s így a Smólen Tóni péntek est színre kerülhet. Egyébként a tegnapi nap folyamán a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete megkereste a polgármester-helyettes, aki előtt tiltakozását fejezte ki az ellen a cenzura ellen, a mely a Smólen Tóni-ügyben megnyilvánul.

KIS HIRDETESEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706

Polgári iskolai... realisoi és gimnaziumi vizsgára rövidesen biztos íkerrel előkészít...

Nevelőnők... német, francia, angolok magyar okl. tanítókat...

Használt... benzinnel motoros csépkész-letek 8 ló erő...

Földbirtok-... A Kiskőrösi Közgaz- dasági Bank Pest...

Az Országos... Női Gyorsíró egyesület gyor- sítási és gépirásiskolájának...

Első magyar... aranyhímző telop HERZ EMMA...

Úrasági... butorok... vétel és eladási üzle- tem nem a mellettem...

Eladunk és veszünk... alkalmi árveréseken és de- raktároztatott urasági buto- rokat...

Veszünk... zálogházi... zedulákat. A ki használt, akár új arany, ezüst és...

Pénzkölcsön... Helyben teljesen díjtalanul felvágókat, utbiztosítást ad...

Polgári... gimnazium, kereskedelmi, real magánvizsgálatra, gim- naziumi különbözetre és...

5 frtért... székhely utánvét mellett az Orsz. Postbíróház...

Benzinmotorok és lokomobilok... 3-mas Langewolff 2-ös 3-mas Ganz, 4-es Gloria 6-ös 8-mas...

Lezálogkölcson... folyósítottunk földbirtokra bérháza és építkezésekre...

MENTŐ... POLOSKA és PETERTOSZER... feltüntetés, a legfinomabb...

Önök övni kell a felelősséget!... Minden család részére leg- fontosabb használati könyv...

500 koronát... fizetnek annak, ki a Bar- tilla fogvizéket használata mellett...

500 koronát... fizetnek annak, ki a Bar- tilla fogvizéket használata mellett...

Férfiöltönyt... készítik finom kivitelben méretük után 25 koronáért...

Kókuszzsirt... 5 kcs. 5 kr. bódónban nehezebbel K. 5.40-5.60...

Részletfizetésre... porcelán, ártalmatlan, lámpák, kérére árán ingyen...

Kéziprénz... kőesetön privátolt aznap, munkából gyorsan kezes...

Benzinmotorok... 3-mas Langewolff 2-ös 3-mas Ganz, 4-es Gloria 6-ös 8-mas...

SZENDE ADOLF... Budapesti... Ferenccz József-rakp. 22.

Önök övni kell a felelősséget!... Minden család részére leg- fontosabb használati könyv...

500 koronát... fizetnek annak, ki a Bar- tilla fogvizéket használata mellett...

500 koronát... fizetnek annak, ki a Bar- tilla fogvizéket használata mellett...

Nevelőnők... gyermekeknevelőket be- neveztek és kék öltözék tan- erkölt elhelyezési helyre...

Polgári... gimnazium, kereskedelmi, real magánvizsgálatra, gim- naziumi különbözetre és...

Részletfizetésre... porcelán, ártalmatlan, lámpák, kérére árán ingyen...

Kéziprénz... kőesetön privátolt aznap, munkából gyorsan kezes...

Benzinmotorok... 3-mas Langewolff 2-ös 3-mas Ganz, 4-es Gloria 6-ös 8-mas...

SZENDE ADOLF... Budapesti... Ferenccz József-rakp. 22.

Önök övni kell a felelősséget!... Minden család részére leg- fontosabb használati könyv...

500 koronát... fizetnek annak, ki a Bar- tilla fogvizéket használata mellett...

500 koronát... fizetnek annak, ki a Bar- tilla fogvizéket használata mellett...

A világ legnagyobb természeti csodája a Dobsinai jégbarlang. Villamos világítás mellett megtekinthető okt. 1-ig.

Senkire mulassa el ezeket a bámulatosan szép karibadi porcellán-édevényeket...

Üzlet-feloszlatás miatt Baross-tér 4., Kerepesi-ut sarok. Nagy porcellán- és kék zománcédevény-árúház...

Törvényesen védve. SÉRVBEN szenvedők! Keleti-féle legújabb és. és kir- szabad, sérvkötő pneumatikus gum...

KELETI J. orvosebbségi műszergyáros, Budapest, IV. Koronaherceg-utca 17.

„SZÖNYEG-OTTHON” Minden hat évben csak egyszer adat- nak el, minden elfogadható árért régebb minták vagy csekély hibákkal Smyrna, Perzsa és Axemynster szőnyegek. Továbbá szőnyeg- és butorszövet- maradékok, ág- és asztalterítők, csipke- és szövetfüggönyök, paplanok, takarók, vasbutorok stb. stb.

VII. ker., Kerepesi-ut 10. (Sip-u. sarkán.) Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ. Nagy üveg-ára: 2 KORONA. Kis-üveg-ára: 1 KORONA. HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLELKÉLVEN!

48-as likör kitünő hazafias ital. gyártja az ELSŐ ALFÖLDI COGNAGYÁR Kecskeméten.

Meglepő azon eredmény, melyet a villamossal való cselzési kezelés által elérnek. Naponta növekedik ezen hatalmas természetes gyógyszer...

DR. KAJDACSY „Bizalmas barát” című könyvét, mely az összes FÉRFI és NŐI nemzeti betegségeket foglalja magában...

ÖNMŰKÖDŐ ZENEMŰVEK Kalliope 49 hanggal, 6 tisztára hangolt csengővel melyek a zeneidrábat harmonikus kísérik...

LÁTCSÖVEK. Valódi GOERZ-féle triéder-binokli (prizma távos) határozottan egyik legalkalmasabb színház, vadász- szat, lovasvadász, kirándulás, katonai és tengerészeti órákra...

A titkos betegségek. Igen sokan vannak, kik már régóta szenvednek ezen betegségekben és bizalmukat a gyógyulásban már majdnem elvesztették...

GUMMIDENTON megőv minden gummi tárgyat a gyors megkeményedéstől és kopástól, tehát nagyon fontos minden kerékpár, motor, auto- mobil és bekezesi tulajdonos részére...